

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้
ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง
และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย*
MODEL FOR DEVELOPING COMPETENCIES IN ORGANIZING LEARNING
EXPERIENCES FOR MODEL EARLY CHILDHOOD TEACHERS
IN THE DIGITAL ERA, TO DEVELOP EXECUTIVE FUNCTIONS LIVE LIFE
SUCCESSFULLY IN THE NEXT ERA OF LIFE OF EARLY CHILDHOOD
CHILDREN

พจนีย์ เชื้อบัณฑิต*, สุรสา จันทนา

Podjane Chuebundit*, Surasa Janthana

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ประเทศไทย

Rajabhat Rajanagarindra University, Thailand

*Corresponding author Email: Podjane.cha@ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของ ครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัล และ 2) ส่งเสริมทักษะสมองและทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบดังกล่าวในบริบทสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 20 คน ได้แก่ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 20 คน โดยการได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

ผลการวิจัยพบว่า:

1. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบที่พัฒนา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง ขึ้น โดยประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ (1) กระบวนการพัฒนา ดังนั้น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินความต้องการจำเป็นในการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล (2) วิธีการ

*Received December 25, 2025; Revised March 17, 2026; Accepted March 22, 2026

พัฒนากรณีศึกษาการแก้ปัญหาเป็นฐาน และการเรียนรู้จากการปฏิบัติในห้องเรียน และ (3) การพัฒนาสมรรถนะครู 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2. การศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบพบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความ เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้เท่ากับ 4.53 และค่าเฉลี่ย ความเป็นประโยชน์เท่ากับ 4.63

ผลการวิจัยยืนยันว่ารูปแบบนี้สามารถยกระดับสมรรถนะวิชาชีพครูได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยสามารถปรับบทบาทสู่การเป็นผู้ออกแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้อง กับบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการพัฒนาเด็กปฐมวัยในสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

คำสำคัญ: การพัฒนาสมรรถนะครู, ครูปฐมวัยต้นแบบ, ยุคดิจิทัล, ทักษะสมอง, องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น

ABSTRACT

The objectives of this research are to 1) develop a model for developing competencies in organizing learning experiences for students. A role model early childhood teacher in the digital age and 2) promoting brain skills and life skills of early childhood children. and study the effectiveness of the said model in the context of educational institutions under local administrative organizations. Chachoengsao Province The sample total was 20 people, including early childhood teachers who teach in educational institutions and child development centers under the Bang Nam Priao District Local Administrative Organization. Chachoengsao Province, a total of 20 people, obtained by means of random sampling using the method of purposive sampling. The tool used is an evaluation model. Statistics used in data analysis include percentages, averages, and standard deviations. The research results found that

The research results found that:

1. The developed model of competency development for early childhood teachers has a higher level of appropriateness. It consists of 3 important elements: (1) the development process, therefore, 4 steps, including the assessment of needs in planning, implementation, and evaluation; (2) the method of developing case studies for problem-solving as a basis and learning from classroom practice, and (3) developing teachers' competencies in four areas: knowledge, skills, characteristics, and professional expertise.

2. A study of the efficiency of the model found that is appropriate possibility and the usefulness in use is at a very good level The mean feasibility is 4.53 and the mean usefulness is 4.63.

The results of the research confirm that this model can concretely raise the level of professional competence of teachers. Encourage early childhood teachers to adjust their role to being designers of learning experiences. that is consistent with the context of educational institutions in the digital age This has a positive effect on the quality of early childhood development in local administrative organizations in an efficient and sustainable manner.

Keywords: Teacher competency development, Model early childhood teachers, Digital age, Executive Functions, Local government organizations

บทนำ

ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนระบบการศึกษา การพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของรูปแบบการทำงาน การติดต่อสื่อสาร และ ในบริบทของประเทศไทยการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลได้ส่งผลให้ระบบการศึกษาต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

สถานการณ์ดังกล่าวยิ่งมีความชัดเจนมากขึ้นจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2562 และได้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาทั่วโลกอย่างกว้างขวาง โดยองค์การยูเนสโกได้รายงานว่ามี การปิดสถานศึกษาทั่วโลกในช่วงการระบาดของโรค ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนมากกว่าพันล้านคน และทำให้ประเทศต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับรูปแบบการจัดการศึกษาไปสู่การเรียนรู้ทางไกลและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนการสอน สำหรับประเทศไทย รัฐบาลได้กำหนดมาตรการเลื่อนการเปิดภาคเรียนและมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมเพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค ส่งผลให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นการเรียนออนไลน์ ห้องเรียนเสมือนจริงและการเรียนผ่านสื่อโทรทัศน์ เช่น โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์หรือการเรียนทางไกลในช่วงสถานการณ์ดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายและข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา อันเกิดจากความแตกต่างด้านการเข้าถึงอุปกรณ์ดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐาน

ด้านอินเทอร์เน็ต รวมถึงการสนับสนุนจากครอบครัวและชุมชน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม (UNICEF, 2021; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) ปัญหาดังกล่าวมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในระดับการศึกษาปฐมวัย เนื่องจากเด็กในช่วงวัยนี้ยังต้องการการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และจำเป็นต้องได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการตามช่วงวัย

การศึกษาปฐมวัยถือเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีสมองของเด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็วที่สุด การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมในช่วงวัยดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการเรียนรู้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น (Heckman, 2011; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ดังนั้น การจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในระยะยาว

ครูปฐมวัยจึงเป็นบุคลากรสำคัญที่มีบทบาทโดยตรงต่อการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เนื่องจากครูเป็นผู้มีหน้าที่ในการออกแบบและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ผ่านการ เล่น การสำรวจ และการลงมือปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ในบริบทของสังคมดิจิทัล ครูปฐมวัยจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีสมรรถนะที่เหมาะสมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกระบวนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม หลายประเทศจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพครู ผ่านกรอบสมรรถนะ (Competency Framework) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของครูให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (OECD, 2018; ครุสภา, 2561) เมื่อพิจารณาในบริบทของครูปฐมวัย สมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หมายถึงความสามารถของครูในการออกแบบและดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้ผ่านการเล่น และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (Darling-Hammond et al., 2017) โดยเฉพาะในยุคชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal) เด็กปฐมวัยจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต และทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ หรือ Executive Functions (EF) ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานของสมองส่วนหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุมอารมณ์ การแก้ไขปัญหา และการมุ่งสู่เป้าหมายในชีวิต (Center on the Developing Child, 2011)

ทักษะสมอง EF ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากช่วยให้เด็กสามารถควบคุมตนเอง มีสมาธิในการเรียนรู้ สามารถคิดวิเคราะห์วางแผน และแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Diamond, 2013) ในประเทศไทย หน่วยงานด้านการพัฒนาเด็ก เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในเด็กปฐมวัย เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยเสริมสร้างศักยภาพของ

เด็กให้สามารถเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2561) การส่งเสริมทักษะสมอง EF ในเด็กปฐมวัยจึงจำเป็นต้องอาศัยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยครูปฐมวัยต้องมีสมรรถนะในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด การควบคุมตนเอง และการแก้ไขปัญหาของเด็กผ่านการเล่น และการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง หากครูขาดความรู้ ความเข้าใจ หรือใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางสมอง พฤติกรรม และการเรียนรู้ของเด็กในระยะยาว

จากสภาพปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว ครูปฐมวัยจึงควรได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล เพื่อส่งเสริมทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กปฐมวัยในยุคชีวิตวิถีถัดไป ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนารูปแบบสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก และส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตและปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในสังคมยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการกำหนดขอบข่ายของการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา แนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เพื่อสำรวจความคิดเห็น และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไป

3. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำไป (Try Out) โดยการสัมภาษณ์ครูปฐมวัยที่เป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีค่าที่ผ่านเกณฑ์อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 และปรับแบบประเมินในบางข้อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและการประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาศมรรณะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. ยกร่างรูปแบบการพัฒนาศมรรณะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างเป็นรูปแบบการพัฒนารูปแบบการพัฒนาศมรรณะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไป ประกอบด้วย 1) คู่มือการพัฒนาศมรรณะครูปฐมวัยต้นแบบ 2) แนวทางการพัฒนาศมรรณะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง 3) แบบประเมินตามคู่มือการพัฒนาศมรรณะครูปฐมวัยต้นแบบ

2. การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนารูปแบบการพัฒนาศมรรณะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไป เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการพัฒนาศมรรณะครูปฐมวัยต้นแบบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม (Open Form) แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีความรู้และเกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาปฐมวัย เกี่ยวกับการพัฒนาศมรรณะครูปฐมวัยต้นแบบ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านทักษะสมอง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ประเมินคุณภาพเนื้อหาของรูปแบบการพัฒนาศมรรณะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไป โดยรวมจากผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนารูปแบบการพัฒนาศมรรณะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปโดยใช้แบบประเมินสมรรณะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไป

1. ผู้วิจัยประสานขอความร่วมมือสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบางน้ำเปรี้ยว เพื่อขออาสาสมัครวิจัย

2. ชี้แจงหลักการและเหตุผลของการวิจัย การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไป

3. ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ (One-Group Pretest-Posttest Design) ดำเนินการทดลอง 3 ระยะคือ ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดคลอง 18 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสุเหร่าคลอง 18 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมัสยิดยามีอุลคอยรอด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดพุทธอุดมวิหาร และโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลหมอนทอง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 20 คน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดคลอง 18 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสุเหร่าคลอง 18 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมัสยิดยามีอุลคอยรอด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดพุทธอุดมวิหาร และโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลหมอนทอง โดยการได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบประเมินสมรรถนะของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย

2. แบบประเมินรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมอง และการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จในยุคชีวิตวิถี

ถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นตรงกันว่า รูปแบบดังกล่าวมีความสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จของเด็กปฐมวัยในยุคชีวิตวิถีถัดไปได้ จากผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัยด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
2. การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะ โดยบูรณาการทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในยุคดิจิทัล
3. การดำเนินการพัฒนาสมรรถนะ โดยเน้นการใช้นวัตกรรม การจัดประสบการณ์เรียนรู้เชิงรุก และการส่งเสริมเจตคติ ภาวะผู้นำ และการสื่อสารเชิงบวก
4. การประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลผลการวิจัยพบว่า วิธีการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบ ในยุคดิจิทัล เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยยกระดับความรู้ ทักษะ เจตคติ และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพของครูให้สามารถออกแบบและจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะสมอง และทักษะการใช้ชีวิตของเด็กปฐมวัยในยุคชีวิตวิถีถัดไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมประกอบด้วย 6 วิธีการ ได้แก่

วิธีการที่ 1 การบรรยาย ช่วยสร้างความรู้พื้นฐาน กรอบแนวคิด และความเข้าใจเชิงทฤษฎี ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในยุคดิจิทัล

วิธีการที่ 2 การใช้กรณีศึกษาส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง

วิธีการที่ 3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ช่วยพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

วิธีการที่ 4 การมอบหมายงาน เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการวางแผน การคิดสร้างสรรค์ และการประยุกต์ใช้ความรู้เชิงปฏิบัติ

วิธีการที่ 5 การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ช่วยเสริมสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จากประสบการณ์ตรง และการบูรณาการทักษะสมอง ทักษะชีวิต และเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม

วิธีการที่ 6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการพัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบในการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบในการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย เป็นสมรรถนะเชิงวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพและประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในบริบทยุคดิจิทัล โดยสมรรถนะดังกล่าวสะท้อนถึงความพร้อมของครูในการปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้ออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด การลงมือปฏิบัติ และการเรียนรู้อย่างมีความหมายของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้ สมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะ และด้านความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

ด้านความรู้ พบว่า ครูปฐมวัยต้นแบบมีความรู้และความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมองและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กปฐมวัยในยุคดิจิทัล สามารถอธิบาย และเชื่อมโยงองค์ความรู้ดังกล่าวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก บริบทชุมชน และความเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคชีวิตวิถีถัดไป ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมทักษะสมองในฐานะรากฐานของการเรียนรู้ การปรับตัว และการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพของเด็กปฐมวัย

ด้านทักษะ พบว่า ครูปฐมวัยต้นแบบมีทักษะเชิงปฏิบัติในการวางแผน ออกแบบ และจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ สามารถเลือกใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและเด็ก นอกจากนี้ ครูยังมีทักษะในการประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง การสะท้อนผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการทำงานร่วมกับผู้บริหาร เพื่อนครู และผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ด้านคุณลักษณะ พบว่า ครูปฐมวัยต้นแบบมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่ เจตคติเชิงบวกต่อการพัฒนาเด็ก ความตระหนักในบทบาทและความรับผิดชอบในวิชาชีพ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ความเปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลง และการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อนร่วมงาน ซึ่งส่งผลให้บรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน

ด้านความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยต้นแบบมีการพัฒนาตนเองสู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายครูและผู้เชี่ยวชาญ การนำองค์ความรู้ และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ตลอดจนการทำหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการในการถ่ายทอด แนะนำ ชี้แนะ และบริหารจัดการการเรียนรู้นี้มุ่งพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตของเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ ครูยังมีบทบาทในการร่วมวางแผนและดำเนินกิจกรรมพัฒนาครูในระดับสถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้นี้มีคุณภาพ มีความต่อเนื่อง และเกิดความยั่งยืนในระบบการศึกษาปฐมวัยของจังหวัดฉะเชิงเทรา

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ในบริบทของสถานศึกษาปฐมวัยในระดับสูง ทั้งในมิติของความเหมาะสมและความสอดคล้องกับสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผลการประเมินจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 20 คน พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวมีระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และมีระดับความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ผลการประเมินดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องทั้งในเชิงแนวคิด ทฤษฎี และเชิงปฏิบัติ สามารถตอบสนองต่อบริบทการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวยังเอื้อต่อการยกระดับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของครูปฐมวัยต้นแบบในการออกแบบและจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตของเด็กปฐมวัยในยุคชีวิตวิถีถัดไปอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้การจัดประสบการณ์เรียนรู้นี้มีคุณภาพ มีความต่อเนื่อง และมีแนวโน้มก่อให้เกิดความยั่งยืนในระบบการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดฉะเชิงเทรา

อภิปรายผล

จากการศึกษา “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย” ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุษฎี อินทรประเสริฐ และคณะ ที่ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะครูต้นแบบในการส่งเสริมทักษะทางสมอง (Executive Functions) ของเด็กปฐมวัย ได้กล่าวถึง สมรรถนะด้านความรู้ของครูต้นแบบสะท้อนจากความสามารถทางารรู้คิดของครูเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะทางสมอง ให้แก่เด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 1) ครูจดจำทักษะทางสมองได้ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเด็นย่อย คือ การจดจำความหมายและองค์ประกอบของทักษะทางสมอง การจดจำวิธีการพัฒนาทักษะทางสมอง และการจดจำประโยชน์ของทักษะทางสมอง 2) ครูรู้และเข้าใจทักษะทางสมอง ประกอบด้วย 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ ความเข้าใจในวิธีพัฒนาทักษะทางสมอง และความเข้าใจในการวัดและประเมินผลทักษะทางสมองของเด็ก 3) ครูใช้ทักษะทางสมองเป็นประกอบด้วย 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ คิดประยุกต์ใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง และคิดเชื่อมโยงทักษะทางสมองกับเนื้อหาที่สอน (ดุษฎี อินทรประเสริฐ และคณะ, 2563) และสุวิมล ว่องวานิช ที่เน้นว่าสมรรถนะครูต้องแสดงออกผ่านการกระทำจริงในสถานการณ์การทำงาน และสามารถประเมินได้จากพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ การตัดสินใจเชิงวิชาชีพ และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยต้นแบบสามารถเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีกับการออกแบบและจัดประสบการณ์เรียนรู้ ใช้ทักษะเชิงปฏิบัติในการเลือกวิธีการ สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม มีคุณลักษณะเชิงบวกต่อการพัฒนาเด็ก และพัฒนาตนเองสู่ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง การที่รูปแบบประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบ สะท้อนแนวคิดการพัฒนารูปแบบเชิงระบบ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน ที่เสนอว่าการพัฒนาครูที่มีประสิทธิผลจำเป็นต้องเป็นกระบวนการเชิงระบบที่มีความเชื่อมโยงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การวิเคราะห์บริบท (Context Analysis) การออกแบบกระบวนการพัฒนา (Design) การดำเนินการพัฒนา (Implementation) ไปจนถึงการประเมินผลและการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Evaluation and Continuous Improvement) โดยเฉพาะกระบวนการพัฒนาสมรรถนะ 4 ขั้นตอน ที่เริ่มจากการประเมินความต้องการจำเป็น การวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล (ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน, (2557) สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาครูโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ของ สุวิมล ว่องวานิช ซึ่งเน้นการใช้ผลการประเมินเป็นฐานในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเป็นระบบและยั่งยืนผลการวิจัยที่พบว่า วิธีการพัฒนาสมรรถนะทั้ง 6 วิธี มีส่วนสำคัญต่อการยกระดับความรู้ ทักษะ (สุวิมล ว่องวานิช, 2556) และเจตคติของครูปฐมวัย สามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ ทิศนา ขัมมณี ซึ่งระบุว่า การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และสะท้อนผลการเรียนรู้ด้วยตนเองการใช้
 กรณีศึกษาการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (ทีศนา แชมมณี,
 2560) สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์
 ที่ชี้ว่าการพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหาต้องเกิดจากสถานการณ์จริงและบริบทการทำงาน
 จริงของครูขณะเดียวกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2558) สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารย์ พานิช ที่มองว่าการพัฒนาครูอย่าง
 ยั่งยืนต้องอาศัยการเรียนรู้ร่วมกัน การสะท้อนคิด และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร
 ด้านสมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบ ผลการวิจัยที่พบว่าสมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบประกอบด้วย
 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ (วิจารย์ พานิช, 2555)
 สอดคล้องกับกรอบสมรรถนะครูของ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ซึ่งเน้นบทบาทครูในฐานะ
 ผู้ออกแบบ การเรียนรู้และผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาการเน้นการพัฒนาทักษะสมองและ
 ทักษะการใช้ชีวิตของเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2561) สอดคล้องกับแนวคิดการ
 พัฒนา Executive Functions และทักษะชีวิตของ ประสาท เนืองเฉลิม ซึ่งชี้ว่าทักษะการคิด การ
 กำกับตนเอง และการปรับตัว เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็กไทยในบริบท
 สังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผลการวิจัยด้านความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพที่พบว่าครูปฐมวัย
 ต้นแบบสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการ (ประสาท เนืองเฉลิม, 2562) สอดคล้องกับแนวคิด
 ครูผู้นำของ รังสรรค์ มณีเลิศ (2559) ที่เสนอว่าการยกระดับคุณภาพการศึกษา ต้องเริ่มจากครู
 ที่สามารถขยายผลองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีสู่เพื่อนร่วมวิชาชีพ (รังสรรค์ มณีเลิศ, 2559)

2. เพื่อหาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครู
 ปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไป
 ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

จากผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์
 เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุค
 ชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทราผลการวิจัย
 พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุค
 ดิจิทัลที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ในบริบทของสถานศึกษาปฐมวัยสังกัดองค์การ
 ปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับสูง ทั้งในมิติของความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็น
 ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความเป็นไปได้
 เท่ากับ 4.53 และระดับความเป็นประโยชน์เท่ากับ 4.63 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัย
 ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อสภาพจริงของการจัดการศึกษา
 ปฐมวัยในบริบทท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเชิงทฤษฎี ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิมล ว่องวาณิช ที่เสนอว่าการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบหรือโครงการทางการศึกษา ควรพิจารณาทั้งมิติของความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ในบริบทจริง มิใช่เพียงการวัดผลสัมฤทธิ์เชิงปริมาณเท่านั้น ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดที่ปรากฏในผลการวิจัยสะท้อนว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวมีความพร้อมในการนำไปใช้จริง และสามารถก่อให้เกิดผลเชิงพัฒนาต่อครูและระบบการจัดการเรียนรู้ปฐมวัยได้อย่างเป็นรูปธรรม (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) และนอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ที่ชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพต้องเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบระหว่างการออกแบบเชิงแนวคิดกับการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง หากรูปแบบใดสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษา ย่อมสะท้อนถึงความสมเหตุสมผลของโครงสร้าง กระบวนการ และกิจกรรมการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพการทำงานของครู ผลการประเมินในระดับมากที่สุดจึงเป็นข้อยืนยันเชิงประจักษ์ว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านทรัพยากร บุคลากร และภารกิจเชิงพื้นที่ในมิติของการยกระดับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของครูปฐมวัยต้นแบบ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวเอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของครูในการออกแบบและจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะสมองและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กปฐมวัยในยุคชีวิตวิถีถัดไปอย่างเป็นรูปธรรม (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด เลิศไพฑูรย์ และสุวิมล ว่องวาณิช ที่ระบุว่าสมรรถนะครูมิได้เป็นเพียงการมีความรู้หรือทักษะแยกส่วน แต่เป็นการบูรณาการความรู้ ทักษะ คุณลักษณะและความสามารถเชิงวิชาชีพที่แสดงออกผ่านการปฏิบัติงานจริงในบริบทการทำงาน (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2556; สุวิมล ว่องวาณิช, 2558)

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในระดับมากที่สุด ยังสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวไม่เพียงส่งผลต่อครูปฐมวัยในฐานะผู้รับการพัฒนาเท่านั้น แต่ยังส่งผลเชิงระบบต่อคุณภาพการจัดการประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่เน้นว่าการพัฒนาครูในยุคดิจิทัลต้องนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะในระดับปฐมวัยที่การพัฒนาทักษะสมองและทักษะชีวิตถือเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตยิ่งไปกว่านั้น ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นแนวโน้มของความยั่งยืนของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวส่งเสริมให้ครูปฐมวัยเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่มุ่งเน้นการพัฒนาครูในลักษณะของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในระดับพื้นที่ โดยสรุปผลการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลที่พัฒนาขึ้น

มีประสิทธิภาพสูงในการนำไปใช้จริง มีความสอดคล้องทั้งในเชิงแนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ และสามารถตอบสนองต่อบริบทการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ผลการวิจัยจึงมีนัยสำคัญทั้งในเชิงวิชาการเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติในการพัฒนาครูปฐมวัยและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในยุคชีวิตวิถีถัดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562; สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2564)

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย ได้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่มีนัยสำคัญทั้งในเชิงแนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ในบริบทการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ได้ดังนี้

1. การพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องเป็นรูปแบบเชิงระบบแบบบูรณาการที่ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบไม่สามารถดำเนินการแบบกิจกรรมแยกส่วนหรือการอบรมระยะสั้นได้ หากแต่ต้องเป็น รูปแบบเชิงระบบ (System-based Model) ที่บูรณาการอย่างเป็นองค์รวมระหว่าง 1) กระบวนการพัฒนา 2) วิธีการพัฒนา และ 3) สมรรถนะครูที่พึงประสงค์ รูปแบบดังกล่าวทำให้การพัฒนาครูมีความต่อเนื่อง เชื่อมโยง และสามารถนำไปใช้จริงในบริบทการทำงาน ซึ่งเป็นการต่อยอดแนวคิดสมรรถนะครูของสมคิด เลิศไพฑูรย์ และสุวิมล ว่องวานิช ไปสู่กรอบปฏิบัติที่ชัดเจนในบริบทการศึกษาปฐมวัยยุคดิจิทัล

2. การพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยที่มีประสิทธิผลต้องขับเคลื่อนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์และวงจรการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ว่า วงจรการพัฒนาสมรรถนะ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การประเมินความต้องการจำเป็น 2) การวางแผน 3) การดำเนินการ 4) การประเมินและปรับปรุง เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การพัฒนาครูมีความสอดคล้องกับสภาพจริงของพื้นที่ และสามารถยกระดับสมรรถนะได้อย่างยั่งยืนองค์ความรู้นี้สะท้อนให้เห็นว่า การใช้ข้อมูลจากการประเมินเป็นฐาน (Evidence-based Development) ไม่เพียงช่วยให้การพัฒนาครูมีทิศทางที่ชัดเจน แต่ยังทำให้ครูเกิดการเรียนรู้เชิงสะท้อน (Reflective Practice) ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาวิชาชีพครูในระยะยาว

3. วิธีการพัฒนาสมรรถนะที่หลากหลายและเน้นประสบการณ์จริง เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของครูองค์ความรู้ใหม่ จากการวิจัยพบว่า การบูรณาการวิธีการพัฒนาสมรรถนะทั้ง 6 วิธี ได้แก่ 1) การบรรยาย 2) กรณีศึกษา 3) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 4) การมอบหมายงาน 5) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง และ 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของครูจากระดับการรับรู้ไปสู่ระดับการปฏิบัติจริง โดยเฉพาะการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การสะท้อนผล และการทำงานร่วมกันในชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพ เป็นกลไกที่ทำให้ครูสามารถพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจเชิงวิชาชีพ และการออกแบบประสบการณ์เรียนรู้ที่มีความหมายต่อเด็กปฐมวัยได้อย่างแท้จริง

4. สมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบในยุคชีวิตวิถีถัดไปมีลักษณะเฉพาะที่เชื่อมโยงทักษะสมอง ทักษะชีวิต และภาวะผู้นำทางวิชาการ องค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญคือ การระบุชัดเจนว่า สมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบในยุคชีวิตวิถีถัดไป มิได้จำกัดอยู่เพียงความรู้หรือทักษะการสอน ในด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพซึ่งแสดงออกผ่านการปฏิบัติงานจริง การเป็น ผู้นำทางวิชาการ และการขยายผลการเรียนรู้สู่เพื่อนครูในระบบองค์ความรู้ที่ช่วยยกระดับบทบาทของครูปฐมวัยจากผู้จัดกิจกรรมไปสู่ผู้ออกแบบการเรียนรู้และผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและระบบการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่

5. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพสามารถเป็นกลไกเชิงนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เชิงนโยบายว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูที่มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในระดับสูง สามารถนำไปใช้เป็นตัวแบบเชิงนโยบาย (Policy Model) สำหรับการพัฒนาครูปฐมวัยในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รูปแบบดังกล่าวเอื้อต่อการสร้างความต่อเนื่อง ความยั่งยืน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ โดยสอดคล้องกับทิศทางการปฏิรูปการศึกษาในยุคดิจิทัลและยุคชีวิตวิถีถัดไป

สรุป

จากการศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบ ในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับสูง ทั้งในเชิงโครงสร้าง กระบวนการ และศักยภาพในการนำไปใช้ในบริบทจริงของการจัดการศึกษาปฐมวัย รูปแบบดังกล่าวตั้งอยู่บนฐานคิดของสมรรถนะครูในฐานะความสามารถเชิงบูรณาการ ซึ่งผสานองค์ความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะเชิงปฏิบัติ คุณลักษณะทางวิชาชีพ และความเชี่ยวชาญเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ และสะท้อนออกผ่านการปฏิบัติงานจริง ในสถานการณ์การทำงาน ส่งผลให้ครูสามารถปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้ออกแบบประสบการณ์เรียนรู้ที่มีคุณค่าและสอดคล้องกับบริบทสังคมดิจิทัลและยุคชีวิตวิถีถัดไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงสร้างของรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ได้แก่ กระบวนการ พัฒนาวิธีการพัฒนา และสมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบ สะท้อนกรอบการพัฒนาครูเชิงระบบที่มีความเชื่อมโยงอย่างเป็นพลวัต ตั้งแต่การวิเคราะห์บริบทและความต้องการจำเป็น การออกแบบและวางแผนการพัฒนา การดำเนินการพัฒนา ไปจนถึงการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกระบวนการพัฒนาสมรรถนะ 4 ขั้นตอน ซึ่งทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน

การพัฒนาครู บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่งผลให้การพัฒนามีทิศทางที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ และเอื้อต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับสถานศึกษาและระดับพื้นที่

ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่า วิธีการพัฒนาสมรรถนะที่ใช้มีลักษณะหลากหลาย ครอบคลุมทั้งมิติด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ และสอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ โดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น การคิดวิเคราะห์เชิงลึก และการสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน วิธีการดังกล่าวไม่เพียงช่วยยกระดับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของครูในระดับรายบุคคลเท่านั้น หากยังส่งเสริมสนับสนุนในรูปแบบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่เป็นฐานรองรับการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การพัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการขยายผลแนวปฏิบัติที่ดีอย่างต่อเนื่อง

ในด้านสมรรถนะครูปฐมวัยต้นแบบ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สมรรถนะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ เป็นโครงสร้างสมรรถนะที่มีความสอดคล้องและเสริมพลังซึ่งกันและกัน ครูที่มีสมรรถนะดังกล่าวสามารถออกแบบและจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะสมองและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นระบบ เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก และเอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีความหมาย อันเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตในบริบทสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สำหรับผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ มีระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในระดับสูงมาก สะท้อนถึงความสมเหตุสมผลของโครงสร้างและกระบวนการพัฒนาที่ออกแบบขึ้น รวมถึงความสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยดังกล่าวยืนยันว่า รูปแบบไม่เพียงสามารถยกระดับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของครูปฐมวัยต้นแบบได้อย่างเป็นรูปธรรม หากยังส่งผลเชิงระบบต่อคุณภาพการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และมีศักยภาพในการขยายผลสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่อย่างยั่งยืน โดยสรุปรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบในยุคดิจิทัลที่พัฒนาขึ้น เป็นรูปแบบที่มีความสมบูรณ์ทั้งในเชิงแนวคิดและการปฏิบัติ มีความพร้อมในการนำไปใช้จริง และมีนัยสำคัญเชิงวิชาการ เชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพครูปฐมวัยและการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคชีวิตวิถีถัดไปอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยควรนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นกรอบเชิงนโยบายในการพัฒนาครู โดยเน้นสมรรถนะเชิงบูรณาการเพื่อรองรับบริบทสังคมดิจิทัลและยุคชีวิตวิถีถัดไป

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาปฐมวัยควรประยุกต์ใช้กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ 4 ขั้นตอนในการบริหารจัดการพัฒนาครู เพื่อให้การพัฒนาที่มีความเป็นระบบ ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐาน และเกิดความต่อเนื่อง

3. ควรส่งเสริมการใช้วิธีการพัฒนาครูที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อยกระดับสมรรถนะเชิงวิชาชีพและสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาคุณภาพการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยต้นแบบ ในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จได้ในยุคชีวิตวิถีถัดไปของเด็กปฐมวัย ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศ เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบที่ยั่งยืน

2. ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมที่มีต่อความสามารถด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถทางการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถพัฒนาการทางด้านสติปัญญา เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารในสถานศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์ที่เน้นพัฒนาทักษะสมองและการใช้ชีวิตให้สำเร็จสำหรับเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). แนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2564). คู่มือการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2563. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แนวทางการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). นโยบายและจุดเน้นการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2558). การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ดุขฎี อินทรประเสริฐ และคณะ. (2563). สมรรถนะครูต้นแบบในการส่งเสริมทักษะทางสมอง (Executive Functions) ของเด็กปฐมวัย. วารสารสำนักงาน ป.ป.ส., 36(3), 48-56.
- ทีศนา แคมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2562). การพัฒนาทักษะสมองและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์. (2557). การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา: แนวคิด กระบวนการ และการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์. (2557). การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ มณีเลิศ. (2559). ครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง: PLC ในการทำงาน. กรุงเทพฯ: เอส.เค. นอลเลจ.
- สมคิด เลิศไพฑูริย์. (2556). สมรรถนะครูและการพัฒนาวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด เลิศไพฑูริย์. (2556). สมรรถนะครู: แนวคิด การพัฒนา และการประเมินผล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำหรับการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2561). รายละเอียดองค์ประกอบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูฐานสมรรถนะ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2563). นโยบายการจัดการศึกษาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2564). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). การพัฒนาครูไทยในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค.

- สุวิมล ว่องวาณิช. (2556). การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การประเมินผลการศึกษา: แนวคิด หลักการ และการประยุกต์ใช้ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Center on the Developing Child at Harvard University. (2011). Building the brain’s “air traffic control” system: How early experiences shape the development of executive function. Harvard University.
- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). Effective teacher professional development. Palo Alto, CA: Learning Policy Institute.
- Heckman, J. J. (2011). The economics of inequality: The value of early childhood education. American Educator.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2018). The future of education and skills: Education 2030. Paris: OECD Publishing.
- UNICEF. (2021). Early childhood development: For every child, early moments matter. New York: UNICEF.

